

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 3Nt/21/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8725010758
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Svetlana Filipová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2025:8725010758.3

Uznesenie

Okresný súd Poprad samosudcom Mgr. Svetlanou Filipovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. októbra 2025 v Kežmarku v trestnej veci odsúdeného A. B., narodeného XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXXX/X, B., pre pokračovací prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno h/ Trestného zákona v konaní Okresného súdu Poprad sp. zn. 2T/119/2023, vo vykonávacom konaní o návrhu ambulantného psychiatra na zmenu ochranného liečenia protialkoholického z ambulantnej formy na ústavnú formu, t a k t o

rozhodol:

Podľa § 74 odsek 2 Trestného zákona v spojení s § 446 odsek 1, odsek 2 Trestného poriadku súd m e n í spôsob výkonu ochranného liečenia protialkoholického, ktoré bolo uložené odsúdenému A. B., narodenému XX.XX.XXXX v Tvarožnej, trvale bytom D. XXXX/X, B., pôvodne v ústavnej forme trestným rozkazom Okresného súdu Poprad, spisová značka XX/XXX/XXXX zo dňa 09.01.2024, právoplatným dňa 09.01.2024, následne zmenené na ambulantnú formu uznesením Okresného súdu Rožňava, spisová značka 3Nt/19/2024 zo dňa 24.09.2024, právoplatným dňa 04.10.2024 a to na ústavnú formu ochranného liečenia protialkoholického.

odôvodnenie:

V rámci vykonávacieho konania bola dňa 01.08.2025 doručená Okresnému súdu Poprad k spisovej značke 2T/119/2023 správa psychiatra E. E. F. zo dňa 28.07.2025, u ktorého má odsúdený A. B. nariadený výkon ochranného liečenia protialkoholického ambulantnou formou, že vzhľadom na predošlé správy zo dňa 12.05.2025 a zo dňa 03.07.2025, ako i dostavenie sa družky pacienta dňa 24.07.2025 s udaním denného konzumu alkoholu s ohrozovaním seba i okolia a vzhľadom k postoju pacienta, navrhuje zmenu ochranného liečenia z ambulantnej na ústavnú, nakoľko ambulantná liečba neplní účel. Návrh psychiatra bol vylúčený do Nt registra na samostatné konanie a je vedený na Okresnom súde Poprad od 01.08.2025 pod spisovou značkou 3Nt/21/2025.

Uznesením Okresného súdu Poprad číslo konania 3Nt/21/2025-9 zo dňa 27.08.2025, právoplatným dňa 12.09.2025, bol pribratý do konania znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, E. G. G., ktorému bolo uložené vypracovať doplnenie k znaleckému posudku číslo 119/2023 zo dňa 16.11.2023. Súd poskytol znalcovi súčinnosť a nariadil predvedenie odsúdeného k znalcovi, ktorý ho osobne dňa 16.09.2025 vyšetril a dňa 14.10.2025 súdu doručil doplnenie č.1 k znaleckému posudku č. 119/2023 zo dňa 10.10.2025, na ktorého závery odkázal aj na verejnom zasadnutí dňa 28.10.2025. Zo záverov vyplynulo, že u odsúdeného znalec zistil stále trvajúcu aktívnu závislosť na alkohole v 3. až 4. štádiu podľa Jellineka. V čase vyšetrenia pozoroval u odsúdeného prejavy abstinenčného syndrómu. Krvné vyšetrenie poukazyvalo na typické poškodenie pečene a krvotvorby. Jeden z parametrov poukazyval na to, že sa snažil pitie alkoholu obmedziť v dňoch pred vyšetrením. Chronický alkoholizmus môže viesť k viacerým komplikáciám vrátane alkoholického delíria tremens, či alkoholického demencie. Vzhľadom na vek odsúdeného a priebeh jeho dlhoročnej závislosti (už pred viac ako 20 rokmi podstúpil ústavnú liečbu, mal obdobie abstinencie a potom recidívu s postupným stupňovaním pitia v posledných rokoch), znalec považuje za reálne riziko vznik delíria tremens alebo alkoholického

demencie, nie je vylúčená ani alkoholická psychóza, ale patrí medzi zriedkavejšie komplikácie. Pobyt odsúdeného na slobode bez liečby predstavuje riziko pre okolie i pre neho samotného. Zo správy z Plešivca vyplynulo, že odsúdený v liečbe spolupracoval, resp. sa jej pasívne podvolil, prispôbil sa režimu, ale následná ambulantná liečba nefungovala pre jeho ľahostajný postoj k problému. Znalec odporúča ústavné protialkoholické liečenie. Aj u motivovaného pacienta je veľké riziko zlyhania po ústavnej protialkoholicknej liečby (často viac ako polovica zrecidivuje do jedného roka po ústavnej liečbe, úspešnosť je medzi 36-60 % u dobrovoľnej liečby, sú štatistiky uvádzajúce aj nižšie čísla). Neúspech doterajšej liečby u odsúdeného by nemal byť dôvod na rezignáciu v snahe o abstinenciu. Ústavná liečba je hospitalizácia trvajúca obvykle tri mesiace, kde má pacient určený denný režim, abstinencia je vynútená, je pod dohľadom, dostáva medikamentóznú liečbu, má zavedený systém pravidiel, čo je dôležité pre budovanie sebadisciplíny, má možnosť individuálnej a skupinovej psychoterapie, ako aj iných terapií (pracovná terapia, arteterapia, A-kluby). Počas troch mesiacov sa pacient aj do istej miery fyzicky zregeneruje a detoxikuje a má znova šancu abstinovať vlastnou vôľou po prepustení. Počas ambulantnej liečby počas krízy je možné pacienta poslať na detoxikačnú hospitalizáciu, je ideálne, ak pacient navštevuje A-kluby, ale v ambulantných podmienkach nie je možné vynútiť abstinenciu, ak sa pacient rozhodne liečbu sabotovať. Postoj odsúdeného k liečbe je ľahostajný až negatívny, svoje pitie nevníma ako problém. Je u neho viditeľný závislosťou deformovaný úsudok aj kognitívny deficit, čo prognózu abstinencie nepochybné zhoršuje.

Na verejnom zasadnutí dňa 28.10.2025 odsúdený vypovedal, že bol už dávno na Prednej Hore, dvadsať rokov abstinoval. Prišiel skrat, zomrela mu dcéra, otec i synovec. Vyhýba sa alkoholu. Sem-tam si dá pohár vína. Nie je alkoholik. Liečbu chce ambulantne alebo ju aj prerušiť. Nie je znalec, aby sa vyjadril. Na otázky samosudcu odpovedal, že býva v 2-izbovom byte s exmanželkou. Rozviedli ich už dávno, asi v roku 1996. Každý má jednu izbu. Vychádzajú tak, že keď na neho manželka zvýši hlas, neozýva sa, ide na prechádzku, vyhýba sa konfliktu. Pokričí na neho pre peniaze, keď je invalidka, že prečo nerobí, že aj invalidi robia. Ona zbiera tie malé fľaštičky od alkoholu, dáva mu ich do vrečka, do topánky a ukazuje dcére, že ako pije. Exmanželka mu kradne peniaze. On vstáva o 05.00 hod. ráno, prejde sa cez mesto a zbiera plechovky. Potom ich speňaží. Peniaze použije na jedlo. Na alkohol nie, nepije, iba sem-tam víno.

Znalec vo výpovedi na verejnom zasadnutí spresnil, že u odsúdeného je prognóza pre zlepšenie celkového stavu v prípade absolvovania ďalšej novej ústavnej liečby menej ako 20 percent, že bude abstinovať po jej absolvovaní. Poukázal na to, že odsúdený vôbec nespupracoval pri ambulantnej liečbe. Prognosticky to nevyzerá až tak dobre. Je to o voľbe, či v tom pokračovať, pomôcť mu alebo rezignovať. Pokiaľ sa to berie z hľadiska ochrany jeho zdravotného stavu, tak to má vplyv, tri mesiace bude odstavený od alkoholu. Má šancu sa dať do poriadku. Pitím si ohrozuje svoj zdravotný stav. Aj v minulosti, keď bol prepustený z ústavnej liečby, už v ten deň sa opil a skončil s úrazom hlavy. Na dotaz odsúdeného, že existuje ešte Levoča (pozn. autora spádové oddelenie akútneho psychiatrického oddelenia) na zastavenie ľahu, znalec odpovedal, že je tu taká možnosť. V posudku zmieňoval detoxikačnú liečbu počas ambulantnej liečby, bola odsúdenému aj ponúkaná pri prvej návšteve, keď bol predvedený, ale nesúhlasil, aj keď je zjavné, že to potrebuje. Prinútiť sa pacient veľmi nedá. Privolá sa RZP, keď pacient odmietne a podpíše reverz, tak ho nezoberú na akútne psychiatrické oddelenie. Jeho stav by musel byť zjavne život ohrozujúci, aby ho záchranka zobrala proti jeho vôli. Ambulantné skupinové terapie sa vykonávajú aj na Prednej Hore, aj v Spišskej Novej Vsi, o Kežmarku nevie. Delírium tremens je porucha vedomia po dlhšom alkoholickom ľahu, keď je ten ľah náhle prerušený, človek má halucinácie, vidí neexistujúce zvieratá, veci. Trasia sa. Jeho stav ho sám ohrozuje, že je zmätený, môže vyskočiť z okna, môže spadnúť. Dosť často sa to stáva i v nemocnici, kde príde človek napríklad po úraze a zastaví sa ľah pitia. U odsúdeného je stále možnosť, aby sa zúčastňoval terapií, spolupracoval, aj keď bol v Plešivci. Zistené ukazovatele u odsúdeného poukazujú na to, že pečeň je preťažovaná alkoholom, nevyhnutne nevypovedajú o tom, že by bola nenávratne poškodená. Krvné parametre poukazujú na nedostatočnú výživu a príjem vitamínov.

Odsúdený k výpovedi znalca uviedol, že sa cíti zdravotne dobre. Vládze ísť aj do kopca. Vtedy v Plešivci v skupine rozprávali o príznakoch ochorenia. Nesúhlasí s ústavnou formou liečby, chce ambulantne a Levoču. Keby mu pán doktor E. F. ponúkol detoxikačnú hospitalizáciu, súhlasil by. On mu ju aj ponúkol, keď bol u neho prvýkrát, ale vtedy povedal doktorovi, že to ešte nepotrebuje.

Súd na verejnom zasadnutí ďalej vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi na podklade spisov Okresného súdu Poprad spisových značiek 3Nt/21/2025 a 2T/119/2023, z ktorých vyplynuli nasledovné skutočnosti.

Z obsahu spisu Okresného súdu Poprad spisovej značky 2T/119/2023 vyplynulo, že väzobne stíhaný obvinený A. B. bol uznaný vinným trestným rozkazom na čísle listu 150 zo dňa 09.01.2024, právoplatným dňa 09.01.2024, z pokračovacieho prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno h/ Trestného zákona, pretože maril výkon rozhodnutia orgánu verejnej moci tým, že sa dopustil opakovaného konania, aby zmaril vykázanie zo spoločného obydla vydané podľa osobitného predpisu, na tom skutkovom základe, že po tom, čo bol príslušníkom Policajného zboru Okresného riaditeľstva Policajného zboru Kežmarok - Obvodné oddelenie Policajného zboru Kežmarok dňom 29.09.2023, v zmysle § 27a odsek 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, vykázaný zo spoločného obydla, z bytu nachádzajúceho sa na 3. poschodí obytného domu v B., H. D. I. XXXX/X, J. B., ktorý užíval spoločne so svojou bývalou manželkou D. B., narodenou XX.XX.XXXX v B., ako ohrozenou osobou, čo bolo deklarované potvrdením o vykázaní zo spoločného obydla č. 845056 zo dňa 29.09.2023, pri súčasnom právnom poučení vykazanej osoby, vrátane trestnoprávných následkov za porušenie povinností vyplývajúcich mu z predmetného vykázaní, kde dňa 30.09.2023, za porušenie povinností súvisiacich s týmto vykázaním, ktorých sa dopustil dňa 30.09.2023, v čase okolo 11:00 hod., príchodom k uvedenému bytu obývaného ohrozenou osobou, mu bola v blokovom konaní, za priestupok proti verejnému poriadku podľa § 47 odsek 1 písmeno a/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, na základe bloku na pokutu nezaplatenú na mieste č. A 22 00061411, uložená pokuta vo výške 10,- EUR, dňa 30.09.2023, okolo 19:30 hod., pod vplyvom alkoholických nápojov, ktoré zvýšili hladinu alkoholu v jeho dychu na najmenej 0,94 mg/1 vydychovaného vzduchu (najmenej 1,96 promile), čo bolo zistené analyzátorom dychu typu Alcotest 7510, výrobné číslo ARMF 0625, opätovne prišiel k bytu obývaného ohrozenou osobou D. B. nachádzajúceho sa na 3. poschodí obytného domu v Kežmarku, ulica D. I. XXXX/X, J. B., z ktorého bol dňom 29.09.2023 vykázaný, kde búchaním na vchodové dvere sa dožadoval vstupu do tohto bytu, z ktorého dôvodu bola ohrozenou osobou D. B. na miesto privolaná policajná hliadka, pričom následne, dňa 02.10.2023, okolo 15:00 hod., pod vplyvom alkoholických nápojov, ktoré zvýšili koncentráciu alkoholu v jeho dychu na najmenej 1,18 mg/l vydychovaného vzduchu (najmenej 2,46 promile), čo bolo zistené analyzátorom dychu typu Alcotest 7510, výrobné číslo ARMF 0625, opätovne prišiel k bytu obývaného ohrozenou osobou D. B. nachádzajúceho sa na 3. poschodí obytného domu v B., H. D. I. XXXX/X, J. B., z ktorého bol dňom 29.09.2023 vykázaný, kde opakovaným búchaním na vchodové dvere sa znovu dožadoval vstupu do tohto bytu, čo opätovne bolo riešené privolaním policajnej hliadky zo strany ohrozenej osoby D. B.. Za to mu súd uložil podľa § 348 odsek 1 Trestného zákona, za použitia § 36 písmeno l/ Trestného zákona, § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere štyroch mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu štrnásť mesiacov podľa § 49 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona, § 50 odsek 1 Trestného zákona. Podľa § 73 odsek 2 písmeno d/ Trestného zákona mu súd uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Príkazom samosudcu podľa § 79 odsek 4 Trestného zákona bol odsúdený dňa 09.01.2024 po nadobudnutí právoplatnosti trestného rozkazu prepustený z väzby ihneď na slobodu.

Výkon uloženého protialkoholického ochranného liečenia ústavnou formou súd nariadil dňa 19.04.2024 v Psychiatrickej liečebni Samuela Bluma v Plešivci, ktorá súdu dňa 09.05.2024 oznámila termín nástupu pre odsúdeného na deň 24.06.2024 do 12.00 hod., výzvu súdu k nástupu v určenom termíne si odsúdený prevzal dňa 29.05.2024. Dňa 26.06.2024 sa na súd dostavila poškodená – bývalá manželka odsúdeného a jeho spolubývajúca, ktorá vypovedala, že odsúdený je nebezpečný, agresívny, nevedomuje si, čo robí, boja sa ho aj jeho dospelé deti, dennodenne požíva alkoholické nápoje. Peniaze má z toho, že zbiera fľaše a plechovky, ktoré dáva do automatu. V týždni, keď dostane dôchodok vypije aj dva litre vína denne, pije aj tvrdý alkohol, pije vonku, domov nosí prázdne fľaše. Stráca doklady i kľúče od bytu, vyberá peniaze z účtu, aby si kúpil alkohol. Boja sa ho aj ľudia z bytovky, vykrikuje, rozpráva sa sám so sebou. Psychicky to nezvláda, bojí sa ho. Dňa 03.07.2024 bolo súdu doručené potvrdenie psychiatrickej liečebne, odsúdený na ústavnú formu protialkoholického ochranného liečenia nastúpil dňa 27.06.2024, bol dovezený políciou na základe súdom nariadeného dodania na výkon ochranného liečenia.

Uznesením Okresného súdu Rožňava číslo konania 3Nt/19/2024-10 zo dňa 24.09.2024, právoplatným dňa 04.10.2024, bolo podľa § 446 odsek 1 Trestného poriadku u odsúdeného zmenené ochranné

liečenie protialkoholické z ústavnej formy na ambulantnú formu, a to na základe návrhu Psychiatrickej liečebne Plešivec, ktorý bol tamojšiemu súdu doručený dňa 18.09.2024. Liečebňa poukazovala na to, že odsúdený sa počas ústavnej liečby podroboval dôslednej protialkoholickéj liečbe zameranej aj na liečbu medikamentóznou a psychoterapeutickú. Na oddelení sa aktívne zapájal do činnostnej a pracovnej terapie, spolupracoval, liečebný režim dodržiaval a bol sociabilný. Počas liečby bol v pravidelnom telefonickom kontakte s dcérou, ktorá ho aj navštívila. Liečebňa konštatovala, že účel ústavnej formy liečby v podmienkach ich zariadenia bol dosiahnutý a lepší terapeutický efekt sa neočakáva. Z týchto dôvodov uvádzaných v odbornom stanovisku liečebne súd návrhu na zmenu formy ochranného liečenia vyhovel. Rozhodnutie o zmene formy ochranného liečenia liečebňa oznámila tunajšiemu súdu dňa 10.10.2024. Dňa 28.02.2025 tunajší súd nariadil odsúdenému výkon ochranného liečenia protialkoholického ambulantnou formou v psychiatrickej ambulancii Psychiatria TATRY SPIŠ, s.r.o. u E. E. F. so sídlom v Kežmarku. Dňa 29.04.2025 ambulantný psychiater oznámil súdu, že odsúdený sa na prvý určený termín dňa 08.04.2025 nedostavil bez ospravedlnenia. Na základe nariadenia predvedenia súdom, odsúdený bol do ambulancie predvedený políciou dňa 07.05.2025, kedy sa začalo s výkonom ochranného liečenia, o čom psychiater podal súdu správu dňa 16.05.2025 s tým, že u odsúdeného bol v popredí abstinenčný stav (triaška, zvýšené potenie, roztržitosť v prejave). Bola mu navrhovaná psychiatrická hospitalizácia za účelom detoxifikačnej liečby, čo pacient odmietol. K problematike bol nekritický, bagatelizoval a racionalizoval konzum alkoholu. Prognosticky nepriaznivý, účelovosť ochrannej liečby otáznava, kontrola bola dohodnutá na 03.07.2025. Dňa 07.07.2025 psychiater informoval súd, že odsúdený sa na dohodnutý termín 03.07.2025 nedostavil a ambulanciu ani nekontaktoval. Dňa 01.08.2025 psychiater doručil súdu správu konkretizovanú v úvode odôvodnenia tohto uznesenia s návrhom na zmenu formy.

V spise Okresného súdu Poprad spisovej značky 2T/11/2023 sa nachádzali i podania poškodenej doručené súdu dňa 26.02.2025, dňa 22.04.2025 a dňa 09.06.2025, v ktorých poukazovala na alkoholizmus odsúdeného a pre ňu nezvládateľnú situáciu v domácom prostredí v dôsledku jeho správania pod vplyvom alkoholu. Odsúdený na verejnom zasadnutí dňa 28.10.2025 potvrdil, že pisateľkou podaní bola jeho exmanželka.

Z obsahu spisu Okresného súdu Poprad spisovej značky 3Nt/21/2025 vyplýva, že na základe správy ambulantného psychiatera doručenej tunajšiemu súdu k pôvodnému konaniu spisovej značky 2T/11/2023 a preradenej na prejednanie a rozhodnutie do Nt registra dňa 01.08.2025 bol do konania uznesením zo dňa 27.08.2025 pribratý znalec z odvetvia psychiatrie, ktorý na základe vyšetrenia odsúdeného dňa 16.09.2025, kedy bol políciou predvedený do ambulancie znalca, vypracoval vyššie uvádzané doplnenie znaleckého posudku doručené súdu dňa 14.10.2025 k nariadenému termínu verejného zasadnutia pôvodne na deň 15.10.2025, ktorý bol z dôvodu práceneschopnosti samosudcu zmenený na deň 28.10.2025, kedy súd vec v prítomnosti odsúdeného prejednal a rozhodol. Súd vychádzal i z lustrácií zabezpečených k osobe odsúdeného do Nt spisu.

Podľa odpisu z Registra trestov vedeného Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, odsúdený bol doposiaľ súdne trestaný len v predmetnom konaní Okresného súdu Poprad spisovej značky 2T/119/2023, kde mu štrnásťmesačná doba podmieneného odsúdenia plynula do 09.03.2025. Podľa výpisu z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, odsúdený mal ku dňu 27.10.2025 evidovaných pätnásť priestupkov z toho trinásť bolo úmyselných proti občianskemu spolunažívaniu, ktorých sa v dňoch 05.03.2021, 26.07.2021, 06.11.2021, 07.11.2021, 28.11.2021, 15.03.2022, 29.09.2023 o 15.30 hod., 29.09.2023 o 18.20 hod., 21.02.2024, 11.07.2025, 20.12.2024, 28.03.2024 dopustil voči svojej bývalej manželke, najmä teda pod vplyvom alkoholu vulgárnym nadávaním a schválnosťami. Dňa 30.09.2023 odsúdený neuposlúchol vykázanie zo spoločného obydlija, dňa 21.02.2024 nerešpektoval výzvu policajta a dňa 08.06.2024 sa dopustil drobnej krádeže v obchode. Ukladané mu boli pokuty vo výške od 10,00 eur do 30,00 eur.

V konečnom návrhu prokurátor akcentoval, že alkoholizmus odsúdeného, ktorý potvrdilo i znalecké skúmanie, u neho pretrváva i po absolvovanej ústavnej liečbe a jednoznačne vedie k degradácii jeho osobnosti, kde všetky negatívne javy sa snaží bagatelizovať a vidí vinu len v iných, neuvedomujúc si svoje vlastné zlyhanie. Odpis z registra trestov a evidované priestupky preukazujú, že práve jeho alkoholizmus viedol k protispoločenskému konaniu, za ktoré bol aj právoplatne odsúdený. Možno konštatovať, že počas výkonu väzby a ústavného liečenia, kedy u neho vnikla nútená abstinencia, sa zlepšilo jeho správanie, došlo aj k čiastočnej regenerácii jeho zdravotného stavu, čo však nie je prípad

v priebehu ambulantnej liečby. Prokurátor sa plne stotožnil s názorom znalca z hľadiska prognózy, zlepšenia zdravotného stavu a eliminácie závislosti u odsúdeného, že aj keď je prognóza úspechu minimálna, nie je možné rezignovať na konkrétne postupy, ktoré by mu jednoznačne pomohli zlepšiť jeho spôsob života a ochrániť jeho zdravie, aj keď on sám si to neprípúšťa a svoj zdravotný stav považuje za veľmi dobrý, pri tom si neuvedomuje už zistené okolností vo vzťahu ku krvotvorbe a stave jeho pečene ako životne dôležitého orgánu. Prokurátor vyjadril názor, že každý, kto môže, by sa mal snažiť pomôcť inému pre zlepšenie jeho životnej situácie a zdravotného stavu, štátne orgány nevynímajúc. Preto navrhoval súdu rozhodnúť o zmene ochranného liečenia protialkoholického na formu ústavnú, keďže práve tento spôsob rozhodnutia odsúdenému môže nemalou mierou pomôcť a ochrániť jeho fyzické i duševné zdravie. Odsúdený v konečnom návrhu uvádzal, aby na psychiatriu zobrali jeho exmanželku, ona mu všetko robí naschvál. Nie on, ale ona jemu kradne peniaze. Odkedy skončil s prácou, on nechodí k doktorovi. Všetko má v hlave pomiešané. Chce, aby liečenie bolo ambulantné a chce Levoču.

Podľa § 2 odsek 3 Trestného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, ochranné opatrenie sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje.

Podľa § 31 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona, (1) sankcie podľa tohto zákona sú tresty a ochranné opatrenia, ktoré sú právnym následkom spáchaného trestného činu alebo činu inak trestného. (3) Ochranné opatrenie je ujma na osobnej slobode alebo majetku odsúdeného alebo inej osoby, ktorú môže uložiť len súd podľa tohto zákona v záujme ochrany spoločnosti pred trestnými činmi alebo činmi inak trestnými.

Podľa § 33a odsek 1, odsek 2 prvá veta, odsek 3, odsek 4 Trestného zákona, (1) páchatelovi nemožno uložiť kruté a neprimerané sankcie. Výkonom sankcie nesmie byť znížená ľudská dôstojnosť. (Odsek 2 prvá veta) Sankcie sa ukladajú s prihliadnutím na povahu a závažnosť trestného činu alebo činu inak trestného a na osobu páchatela a jeho pomery. (3) Tam, kde postačí uloženie sankcie postihujúcej páchatela menej citeľne, nesmie byť páchatelovi uložená sankcia, ktorá ho postihuje citeľnejšie. Páchatelovi najmä nesmie byť uložená sankcia spojená s ujmou na osobnej slobode páchatela, ak možno účel sankcie dosiahnuť uložením sankcie nespojenej s ujmou na osobnej slobode páchatela. (4) Pri ukladaní sankcií sa prihliada aj k právom ochráneným záujmom poškodeného.

Podľa § 35 odsek 2, odsek 5 prvá veta Trestného zákona, (2) ochranné opatrenie môže postihnúť osobu iba tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jej rodinu a blízke osoby. (odsek 5 prvá veta) Pri ukladaní ochranných opatrení sa súd neriadi zásadou úmernosti k spáchanému činu, ale potrebou ochrany spoločnosti, pričom prihliada aj na potrebu liečenia, výchovy alebo dovŕšenia nápravy páchatela alebo inej osoby.

Podľa § 74 odsek 2, odsek 4 Trestného zákona, (2) súd zmení formu ochranného liečenia, ak uložená forma neplní svoj účel a možno dôvodne očakávať dosiahnutie účelu inou formou. Ústavnú formu ochranného liečenia môže súd zmeniť na ambulantnú formu, ak doterajší priebeh ochranného liečenia nasvedčuje tomu, že ústavná forma už nie je potrebná a účel ochranného liečenia možno dosiahnuť aj ambulantnou formou. (4) Ochranné liečenie trvá, kým to vyžaduje jeho účel; o zmene jeho formy, o prepustení z jeho výkonu alebo jeho ukončení rozhoduje súd.

Podľa § 446 odsek 1, odsek 2 Trestného poriadku, (1) o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia alebo zmene druhu ochranného liečenia rozhoduje na návrh alebo aj bez návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode je zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva. Ak súd rozhoduje na návrh prokurátora, zdravotníckeho zariadenia, probačného a mediačného úradníka alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo nemocnice pre obvinených a odsúdených, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia návrhu súdu. Ak súd potrebuje pre rozhodnutie znalecký posudok, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia znaleckého posudku. (2) Predseda senátu rozhodne na verejnom zasadnutí, ak rozhoduje o zmene ambulantnej formy ochranného liečenia na ústavnú formu; predtým musí byť odsúdený vypočutý, ak to jeho zdravotný stav umožňuje.

Okresný súd Poprad je vecne a miestne príslušným súdom na prejednanie návrhu ambulantného psychiatra na zmenu formy ochranného liečenia, keďže odsúdený má nariadený výkon ambulantnej formy ochranného liečenia v územnom obvode tunajšieho súdu. Súd k svojmu rozhodnutiu potreboval znalecký posudok, ktorý si zabezpečil a bezodkladne vo veci po tom, ako osobne vypočul odsúdeného a

znalca, rozhodol. Súd teda konal súladne s procesnými ustanoveniami § 446 odsek 1, odsek 2 Trestného poriadku.

Na základe dokazovania vykonaného na verejnom zasadnutí súd zistil, že odsúdený A. B. od 27.06.2024 do 04.10.2024 vykonal ústavnú formu protialkoholického liečenia, ktoré mu bolo uložené trestným rozkazom Okresného súdu Kežmarok číslo konania 2T/119/2023-150 právoplatne dňa 09.01.2024 a zmenené na ambulantnú formu uznesením Okresného súdu Rožňava spisová značka 3Nt/19/2024 právoplatne dňa 04.10.2024. Ambulantná forma liečby bola nariadená po zmene z ústavnej formy dňa 28.02.2025 a začalo sa s ňou dňa 07.05.2025, keď bol odsúdený predvedený políciou do ambulancie psychiatria. Následne sa odsúdený už sám v určených termínoch nedostavil ani raz. Ambulantná forma liečby zjavne neplní svoj účel pre nevládu odsúdeného sa jej podrobovať, dostavovať sa na určené termíny k psychiatrovi, dodržiavať liečebný režim a abstinenciu. Svojou výpoveďou na verejnom zasadnutí odsúdený potvrdil svoj nekritický postoj k svojej rozvinutej a pre jeho zdravie i okolie súčasne rizikovej závislosti. Napriek tomu, že sa na verejnom zasadnutí dožadovoval ambulantnej liečby, doposiaľ ju svojvoľne nerešpektoval a nejavil o ňu žiaden záujem. Uprednostnil pestovanie vlastnej závislosti, a to na úkor nekonfliktného občianskeho spolunažívania i vlastného fyzického a psychického zdravia, čo dokladujú vyšetrovaním odsúdeného znalcom z odvetvia psychiatrie zistené negatívne ukazovatele ku krvotvorbe a stavu jeho pečene a taktiež záznamy o opakovane úmyselne spáchaných priestupkoch proti občianskemu spolunažívaniu pod vplyvom alkoholu.

Súd akcentuje návrh samotného intervenujúceho ambulantného psychiatra E. F. na zmenu formy ochranného liečenia na ústavnú formu, ktorý podporil svojimi závermi aj znalec z odvetvia psychiatrie. Znalec k tomu prezentoval situáciu nastolenú voľbu, či pre neúčelnosť ambulantnej formy po absolvovaní jednej súdom nariadenej ústavnej liečby rezignovať na pomoc odsúdenému alebo naopak aj pri horšej prognóze sa o túto pomoc pokúsiť. Z pohľadu súdu, prokurátor vecne v konečnom návrhu konštatoval, že každý, štátne orgány nevynímajúc, kto môže, by sa mal snažiť pomôcť inému pre zlepšenie jeho životnej situácie a zdravotného stavu. Súd pritom svoje možnosti musí zväžiť v intenciách § 31 odsek 3 Trestného zákona, pretože ochranné opatrenie v tomto prípade predstavuje ujmu na osobnej slobode páchatela, ktorú súd môže uložiť (rozhodnúť o zmene formy) ako povolaný orgán, ale len podľa Trestného zákona, a to v záujme ochrany spoločnosti pred trestnými činmi.

Súd k tomu vzal do úvahy zjavne možný a dosiahnuteľný (hoc len dočasný) stav sociability, k odbornej intervencii a liečbe konformný, aktívny a spolupracujúci postoj odsúdeného v prípade opakovane inštitucionálne vynútenej abstinencie u odsúdeného počas ústavnej liečby. Psychiatrická liečebňa Plešivec pre účely konania na Okresnom súde Rožňava spisovej značky 3Nt/19/2024 potvrdila takýto stav u odsúdeného počas prvej ústavnej liečby. Súd ďalej zohľadnil tie skutočnosti, že odsúdený do nedávnej minulosti dobrovoľne takmer dve desaťročia abstinoval, resp. udržiaval ten stav, že neprepadal nadužívaniu alkoholu. Zlomovým bodom naozaj mohli byť viaceré úmrtia v rodine v rade, ktoré odsúdený na výsluchu pred samosudcom spomenul.

Podľa názoru samosudcu, svoju významnú rolu mohla zohrať i zmena spôsobu života po ukončení aktívneho pracovného života a nastúpení obdobia starobného dôchodku. Samotný odsúdený dôvodil svoje skoré ranné vstávanie a odchody z domu tým, že takto skoro bol zvyknutý vstávať, keď chodil do práce. Absencia každodennej pracovnej činnosti, režimu a z toho plynúcich povinností nepochybne môže byť v priamej príčinnej súvislosti s rozvinutím nadužívania alkoholu u dôchodcu, ktorým si sprvoti alkoholom mohol sporadicky a postupne čoraz častejšie krátiť dlhú chvíľu, ak nebol schopný a motivovaný svoje dni vyplniť zmysluplnou činnosťou. Zdieľanie malometrážnej domácnosti s bývalou manželkou, s ktorou sú už bezmála takmer tridsať rokov rozvedení (a asi ťažko možno predpokladať, že by mali spoločné a zdieľané okruhy záujmov a vôľu spoločne si vyplňať svoj voľný čas), tiež mohlo podporiť alkoholizmus u odsúdeného a spätnou väzbou na jeho alkoholizmus bola prehlbujúca sa napätosť a neznesiteľnosť spolužitia pre poškodenú. Zotrvanie v spoločnom obydľí i po rozvođe určite nebolo ideálnym riešením. Podľa vyjadrenia jeho exmanželky, odsúdený pľjaval vonku, mimo spoločnú domácnosť, odkiaľ odchádza už zavčas ráno. Skoré ranné odchody potvrdil i odsúdený, aj keď zastieral ich skutočný dôvod v čase rozvinutej závislosti. Jeho tvrdenie, že separovaním nájdeného odpadu počas prechádzok mestom, vrátane tých ranných, získava peniaze na jedlo a nie na alkohol, možno dôvodne vyhodnotiť ako účelové.

Nekritickosť postoja a rozporuplnosť výpovede odsúdeného plynie i z toho, že na jednej strane tvrdil, že alkohol nepije, na druhej strane opakovane priznal, že pije víno. Na jednej strane výslovne odmietal ústavnú liečbu, lebo u nepotrebuje, ale vzápätí sa dožadoval detoxikačnej hospitalizácie na zastavenie ľahu v pití v rámci ambulantnej liečby, ktorú prednedávnom odmietol. V rámci svojho vyjadrenia sa dožadoval dokonca aj zrušenia ambulantnej liečby.

Očakávaná od absolvovania opakovanej ústavnej liečby odsúdeným síce nie sú vysoké ani u znalca z odvetvia psychiatrie (pod úrovňou 20 %), ale štatisticky ani u dobrovoľných pacientov úspešnosť nie je vysoká (úspešnosť ústavnej liečby len na úrovni 36% až 60%, dokonca i menej). Odsúdený v minulosti dokázal mať užívanie alkoholu pod kontrolou. Preto súd vyhodnotil ambulantným psychiatrom navrhovanú a znalcom odporúčanú zmenu formu ochranného liečenia ako účelnú a v danej situácii ako vhodnú. Počas prvej ústavnej liečby poskytnutá odborná intervencia môže odsúdenému len dopomôcť k tomu, aby sa počas druhej hospitalizácie rýchlejšie adaptoval na režim liečebného zariadenia. Rovnako tak práve počas druhej ústavnej liečby bude mať možno väčší priestor na spracovanie a pochopenie príčin rozvoja svojej závislosti v uplynulých rokoch (rodinná situácia, zmena životného štýlu, spôsoby zmysluplného trávenia času, postup pre zlepšenia rodinných vzťahov a význam pozitívneho vplyvu abstinencie na jeho vlastné psychické a fyzické zdravie vo vyššom veku) a pre zafixovanie učných techník zvládania abstinencie. Tu treba zohľadniť, že znalec u odsúdeného konštatoval existenciu kognitívneho deficitu. Prvotná liečba trvala tri mesiace, čo pre pochopenie a zafixovanie určitých techník a metód pri vytrvaní v abstinencii u osoby s vysokým stupňom rozvinutej závislosti pri kognitívnom deficite nemusela byť plne postačujúca doba.

Súd zmenu formy liečenia vyhodnotil ako súladnú so všeobecnými zásadami ukladania sankcií. Ochranné opatrenie spolu s trestami je trestnou sankciou, pričom opakované ústavné liečenie za preukázanej situácie nemožno mať v súlade s § 33a odsek 1 Trestného zákona ani za kruté, ani za neprimerané, jeho výkon v ústavnej forme nemá prečo znižovať ľudskú dôstojnosť odsúdeného (jeho ľudskú dôstojnosť naopak znižuje práve neúčelná a neúspešná ambulantná forma tým, že nenapomáha odsúdenému viesť dôstojný život abstinujúceho človeka). Účel tejto trestnej sankcie nateraz zjavne nemožno dosiahnuť v ambulantnej forme, ktorá nie je spojená s ujmom na osobnej slobode. Súd prihliadal aj k právom chráneným záujmom poškodenej v súlade s § 33a odsek 4 Trestného zákona. Opakovaná ústavná forma liečenia bude postihovať odsúdeného s minimálnym negatívnym dopadom na jeho rodinu v zmysle § 35 odsek 1 Trestného zákona, možno predpokladať skôr opačný, teda pozitívny vplyv v tomto smere. Súd v súlade s § 35 odsek 5 Trestného zákona prihliadal na potrebu liečenia u odsúdeného, jeho výchovy v zmysle odbornej intervencie a dovŕšenia nápravy v podobe zvládania svojej závislosti tak, aby sa zvýšili percentuálne šance na jeho vytrvanie v abstinencii i mimo režimu inštitucionálne vynútenej abstinencie.

Súd s osobitným zreteľom prihliadal na aktuálny záver znalca z odvetvia psychiatrie, že pobyt odsúdeného na slobode bez liečby predstavuje riziko nielen pre neho samotného, ale aj pre jeho okolie.

Nakoľko uložená ambulantná forma protialkoholického ochranného liečenia neplní svoj účel a možno dôvodne očakávať dosiahnutie účelu ústavnou formou, súd vo výroku tohto uznesenia rozhodol podľa § 74 odsek 2 Trestného zákona v spojení s § 446 odsek 1, odsek 2 Trestného poriadku o zmene ambulantnej formy na ústavnú formu ochranného liečenia protialkoholického, ktoré bolo odsúdenému pôvodne uložené v ústavnej forme trestným rozkazom Okresného súdu Poprad, spisová značka 2T/119/2023 zo dňa 09.01.2024, právoplatným dňa 09.01.2024, a následne zmenené na ambulantnú formu uznesením Okresného súdu Rožňava, spisová značka 3Nt/19/2024 zo dňa 24.09.2024, právoplatným dňa 04.10.2024.

Ochranné liečenie protialkoholické v ústavnej forme má trvať podľa § 74 odsek 5 Trestného zákona ústavnou formou najviac tri mesiace s následným doliečovaním ambulantnou formou, ktorá má trvať najviac dvanásť mesiacov. Ak sa počas výkonu ochranného liečenia zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť alebo ak na dosiahnutie jeho účelu nie je potrebná určená doba alebo súdom uložená forma, súd zmení formu ochranného liečenia alebo rozhodne o prepustení z výkonu ochranného liečenia alebo o ukončení ochranného liečenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť a to do 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove. Sťažnosť má odkladný účinok.